

Interju Iva Krajnc Bagola, dramska in filmska igralka

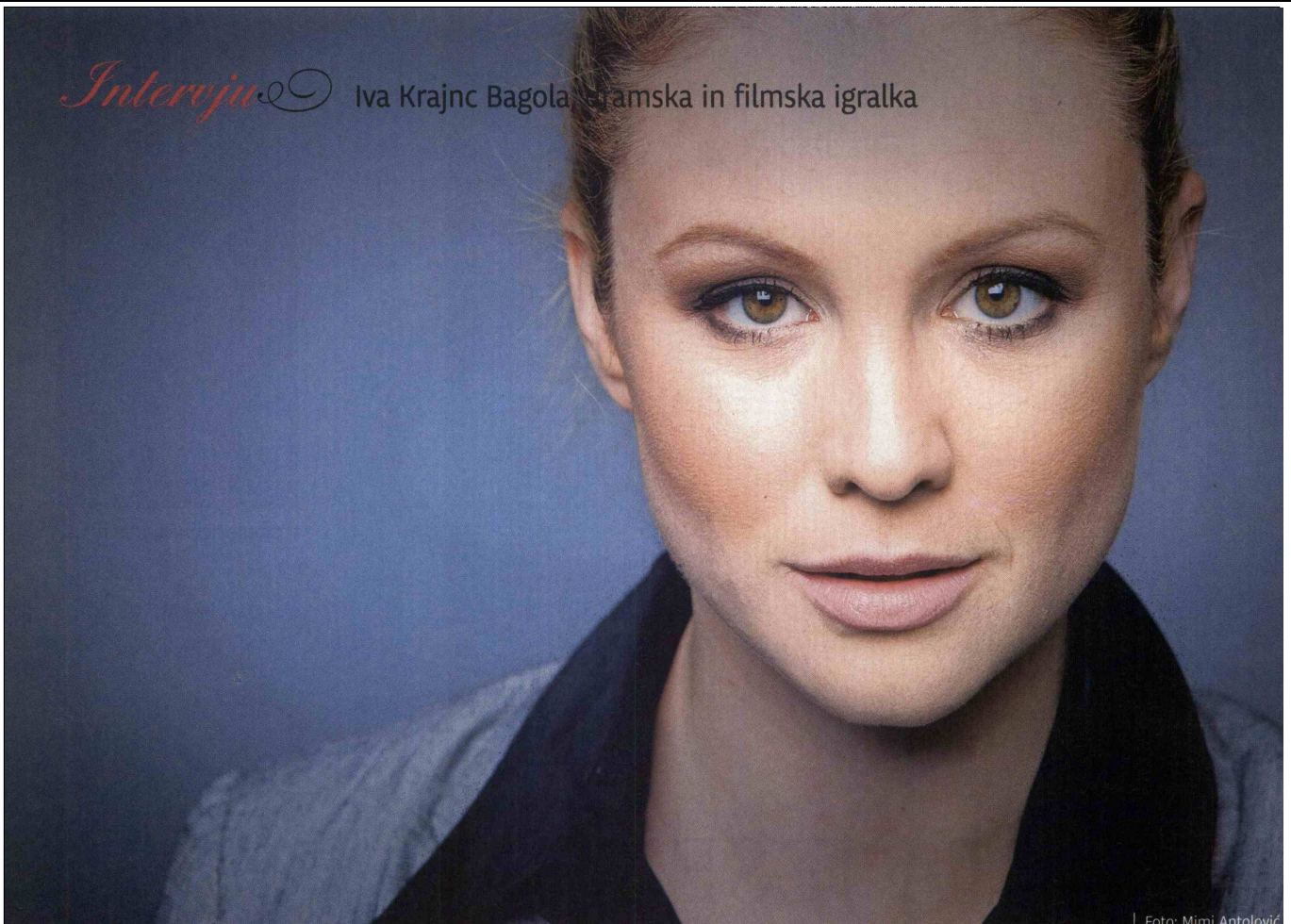

Foto: Mimi Antolović

»VLOG NE DELIM NA VELIKE IN MAJHNE«

Piše: Ingrid Mager

DRAMSKA IN FILMSKA IGRALKA IVA KRAJNC BAGOLA JE DEL ANSAMBLA MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA ŽE PETNAJST LET IN V TEM ČASU JE ZGRADILA ZAVIDLJIVO KARIERO, KI SO JO OKRONALE TUDI ŠTEVILNE NAGRADE. V POLNEM ZAMAHU JE PRIPRAVLJENA NA NOVO PREMIERO V MGL, BELLA FIGURA SODOBNE AVTORICE YASMINE REZA.

ANSAMBEL MGL IMA PRVO PREMIERO NA VELIKEM ODRU ZA SABO, NASLEDNJA PREMIERA BO V OKTOBRU, TAKRAT TUDI Z VAMI, KO NASTOPITE V PREDSTAVI BELLA FIGURA. KAJ BOMO GLEDALI?

Tekst Yasmine Reza je svež, na prvi pogled lahkoten. Govori o sodobni družbi, kjer je pet protagonistov vpletenih v dogodek, ki jim zaznamuje večer. Zgodba ima komične elemente, vendar je prežeta s sodobno praznino in grenko, surovo realnostjo. »Bella figura« je izraz, prenesen iz italijanskega jezika in označuje obnašanje in značaj ljudi

določenega sloja. Navzven je videti vse lepo, enkratno. A to je le zaigrana površina. Predstavo je režirala mlada režiserka Mateja Kokol, v igralski ekipi so še Jette Ostan Vejrup, Ajda Smrekar, Lotus Vincenc Šparovec in Robi Korošec.

MGL JE GLEDALIŠČE, KI ZELO SPODBUJA MLADE IGRALCE. TUDI VI STE V ČASU ŠTUDIJA ŽE IGRALI V NJEM.

Moj prvi projekt v MGL so mi ponudili v zadnjem letniku akademije, kjer me je režiser Samo Strelec povabil k sodelovanju predstave Ognjeni obraz, kar je bil zame precejšen zalogaj. Predstava

je bila uspešna, dobila sem nagrado za mladega igralca na reškem gledališkem festivalu. Potem mi je takratni umetniški vodja Boris Kobal ponudil redni angažma v MGL, ki sem ga z veseljem sprejela. Še danes mi ni žal. Hvaležna sem mu za priložnost, v MGL se še vedno zelo dobro počutim.

ZDI SE, DA STE IGRALKA TAKŠNEGA KOVA, DA NIMATE VELIKO TEŽAV, KAKŠNE VLOGE IGRATE.

Ne vem, nikoli nisem delila vlog na velike in majhne, na pomembne in nepomembne. Opažam pa, da me z leti poleg vlog, ki mi morajo biti izziv, vedno

bolj zanimajo projekti v celoti. Zanimajo me tekst, kontekst, režiserjeva ideja, vizija, koncept in seveda sodelovanje s kolegi, s katerimi delimo študij. Zanima me raziskovanje ideje, njeno udejanjanje, širši kontekst moje vloge, njena vpetost v »danes«. Nikoli nisem čutila posebne želje igrati vlog klasične svetovne dramatik – Julije, Nore, Ofeleje, čeprav sem jih igrala. Da ne bo pomote: rada imam klasiko, a obožujem tudi dobre sodobne tekste.

KAJ VAM PO LETIH IGRANJA DAJE VEČJE NOTRANJE ZADOVOLJSTVO: GLEDALIŠKI ODER ALI FILM?

Mogoče zato, ker je pri nas film bolj redkost kot pravilo, se ga vedno znova zelo razveselim. Pri filmu mi je šarmantno, da se lahko igram z izjemno minimalističnimi sredstvi. V gledališču, predvsem na velikem odru, kjer je gledalec oddaljen 20 metrov, je minimalizem lahko skoraj neviden, zato je manjše prizorišče Mala scena včasih dober in veliko bolj intimen igralski »laboratorij«. Toda naj gre za film ali

teater, je zame igra ena sama, le izrazna sredstva so nekoliko drugačna. Mislim tudi, da brez enega ni drugega – gledališče potrebuje film in obratno. Gledališče je, vsaj pri nas, ko se ne snema veliko filmov, igralski raziskovalni prostor. Skozi gledališče se razvijam in iščem, raziskujem, skrbim za svojo igralsko kondicijo.

BOSTE V KRATKEM SPET SODELOVALI PRI SNEMANJU KAKŠNEGA FILMA?

Začenjam s snemanjem novega celovečernega filma Stekle lisice na nacionalni televiziji, ki ga režira Boris Jurjašević. V njem nastopajo še Jure Ivanušič, Vlado Novak, Jernej Šugman, Vladimir Vlaškalič in drugi. V zgodbi o pohlepu

NE VEM, ZAKAJ BI STVARI, KI JIH GLEDALIŠČNIKI POČNEMO NA ODRU, ZADRŽEVALI ZASE. KAR PA SE TIČE ZASEBNEGA ŽIVLJENJA, SEM BOLJ REZERVIRANA.

in moči igram novinarko, ki raziskuje primer korupcije in poneverjanja.

IGRALCEM JEZIKOVNE OVIRE POGOSTO ONEMOGOČAJO KARIERO V TUJINI. VI TEKOČE GOVORITE ANGLEŠKO, NEMŠKO, SRBSKO, TUDI SLOVENSKO SRBŠČINO V FILMU BESA V REŽIJI SRĐANA KARANVIĆA, KJER IGRATE LEO, ZA KATE RO STE POBRALI KAR NEKAJ NAGRAD.

Spomnim se, da sem morala nenehno paziti na svojo slovenščino, saj sem kar nekaj časa preživela v Srbiji in sem zato vedno bolj govorila srbsko. Srđan me je kdaj opozoril, da sem preveč »srbska«. Sem še otrok nekdanje Jugoslavije in srbsčina oziroma srbohrvaščina nam je bila drugi jezik. Pa tudi štajerski naglas k temu nekoliko pripomore. (*smeh*) V bistvu lahko rečem, da se z igranjem v tujem jeziku precej osvobodiš jezikovnega pritiska. Govorim predvsem o vlogah, ki zahtevajo naglas tujca in ne domačina. Takrat je zgodba nekoliko drugačna. V Besi je Miki Manojlović igral Albanca in prav spomnim se, kako sta z učiteljem vadila iz-

govarjavo. Sicer pa slovenski igralci v tujih filmih nimamo pravih možnosti igrati izvirnih govorcev, nam so namenjene vloge gasparbajterjev, ruskih priseljencev in podobno.

KAKO ZDAJ, Z DISTANCO, GLEDATE NA NAGRADO SHOOTING STARS, KI STE JO LETA 2006 PREJELI NA FILMSKEM FESTIVALU BERLINALE?

Nagrada je velika spodbuda, mlad igralec se lahko potrdi v filmskem svetu. Vendar je to le začetek. Filmska industrija ni zaman industrija, v produkcijo je vpetih veliko ljudi, interesov. Pravzaprav ni pravil. Je pa veliko odvisno od tvojega agenta in avdicij, ki jih priskrbi. V Berlinu sem imela svojega agenta, bila v ožjih izborih na avdicijah tudi za velike projekte, denimo za Sorrentina, serijo Peaky Blinders in nadaljevanko Young Pope z Judom Lawom v glavni vlogi, in dobro sem jih opravila. Vendar so potem nekatere projekte odpovedali, nekako nisem imela prave sreče. Nemalokrat sem bila zato tudi razočarana, a to je del poklica. »There is no business like showbusiness,« kot reče tudi Joe Gideon v filmu All that Jazz. In to še kako drži ... (*smeh*)

V ODNOSU DO MEDIJEV SE NE ZDITE ZADRŽANI, POJAVITE SE TUDI V BOLJ SPROŠČENIH RUBRIKAH.

Slovenski prostor je majhen in gledališče, film, kultura bi morali hoditi z roko v roki. Čeprav delamo v javnem sektorju, smo v gledališču tudi samoodvisni in to je dejansko naša prednost. Na nas je, da čim več ljudi ve za naše predstave, tu nastopite v svoji vlogi tudi mediji. Ne vem, zakaj bi stvari, ki jih gledališniki počnemo na odru, zadrževali zase. Kar pa se tiče zasebnega življenja, sem bolj rezervirana. Nimam pa strahu pred mediji. (*smeh*) Slovenija ni Amerika in nisem še videla, da bi kdo koga lovil po ulici. Komunikacijo z mediji bolj jemljem kot izraz neke naklonjenosti, kjer so te moje epizode majhni koraki za promocijo

S PRIHODOM NAŠE UMETNIŠKE VODJE V HIŠO JE NEDVOMNO ZAVEL SVEŽ VETER, Z NJO JE POSTAL ANSAMBEL RAZIGRAN, POMLAJEN IN V DOBRI IGRALSKI KONDICIJI.

gledališča in spodbujanje mladih k igralskemu poklicu, ki je še vedno lep. Tudi naporen, a hkrati čaroben.

KAKO VPLIVA UMETNIŠKI VODJA NEKE GLEDALIŠKE HIŠE NA RAZVOJ POSAMEZNEGA IGRALCA?

Umetniški vodja je ključen, saj se prek njegovih odločitev v sodelovanju z režiserji, igralcem daje ali pa tudi odvzema priložnosti. Vsekakor njegova funkcija ni enostavna in verjamem, da je nemogoče zmeraj vsem zadostiti. Igralci smo odvisni od teh odločitev, saj si vlog ne izbiramo sami. Režiserji prihajajo s svojimi željami o zasedbi, ki jih potem z umetniškim vodjo skupaj uskladijo glede na letoletni repertoar in zasedenost ansambla. Mislim pa, da nekateri režiserji premalo hodijo gledat predstave svojih kolegov. S prihodom naše umetniške vodje v hišo je nedvomno zavel svež veter, z njo je postal ansambel razigran, pomlajen in v dobri igralski kondiciji.

SPLOH ŽENSKI DEL ANSAMBLA, TUDI TISTI STAREJŠI, SE ZDI V IZJEMNI KONDICIJI.

Se strinjam, ženske smo v odlični kondiciji. (*smeh*) Vemo pa, da je nasploh več moških kot ženskih vlog. Sodobna dramatika zato tukaj nekoliko prestavlja meje in prav je tako. Nekdanja trideseta so zdajšnja štirideseta. Fokus pripovedovanja zgodbe se je spremenil, kar je ženskim likom dalo večji zamah. Verjetno pa tudi ni zanemarljivo dejstvo, da imamo direktorico, zato tudi bolj uravnoteženi teksti sploh najdejo pot do uprizoritve.

V LANSKI SEZONI STE IGRALI V PREDSTAVI PEER GYNT V REŽIJI EDUARDA MILLERJA, KJER STE SE LEVILI IZ ENE ŽENSKE PODOBE V DRUGO. KAKŠNA IZKUŠNJA JE BILA TO?

Z Eduardom Millerjem sva že prej sodelovala. Veselila sem se študija, saj mi je levitev različnih ženskih vlog predstavljala velik izziv, zelo smo se ujeli tudi z ekipo, tako idejno kot izvedbeno – od genialnega Mateja Puca kot Peera Gynta do Primoža Pirnata, Domna Valiča, Nine Rakovec, Vladimirja Jurca in Jureta Kopusarja. Bili smo majhna ekipa za velik tekst. Všeč mi je bila ideja zaprtega prostora, kjer je vsaka, še tako minimalistična levitev doživela svoj

namen in cilj. Vse permutacije ženskih podob, ki sem jih v predstavi imela – od mame Aase do Solveig, celo do ženske v črnem – kljub njihovi navidezni drugačnosti, izhajajo iz iste osnove. Iz ljubezni do Peera. Vloge so se na koncu, pod budnim režiserjevim očesom, kar same sestavile v celoto.

LEVILI STE SE TUDI GLEDE STAROSTI. TO STE MORALI STORITI DENIMO TUDI V PREDSTAVI LOLITA LETA 2008, KI VAM JE PRINELA DNEVNIKOVO NAGRADO ZA NAJBOLJŠO UMETNIŠKO STVARITEV SEZONE.

Študij Lolite me še danes občasno spremlja. Spomnim se, da sem se zelo borila z režiserkino idejo in svojim notranjim občutkom. Občutila sem tudi strah in nemoč, saj sem bila takrat stara že 27 let, igrati sem pa morala 15-letno dekle. Borila sem se z mislijo, ali bom sploh lahko dovolj avtentična, pristna. Pozneje sem na to pozabila in sem se raje zakopala v intenzivno raziskovanje. Mogoče so mi ravno moja leta pomagala razumeti in dojeti bistvo Lolite. Kar sem najprej mislila, da je zame minus, sem dejansko lahko uporabila v svoj prid. Naenkrat se mi je Lolita pred očmi pojavila kot predmet nenehne opazovanja in temu primerno se mi je orisal njen skelet, pogled in hotenje. Občutki nemoči, žalosti in naivne zvedavosti so bili le posledica. Sestavila sem nek nov jezik in svojo telesno govorico. To je ena od vlog, ki me je oblikovala kot igralko in me bo za vedno spremljala. Kot igralko, seveda. (*smeh*)

V UMETNIŠKIH POKLICIH SE ŽENSKO BOLJ PREUDARNO ODLOČAJO ZA MATERNOSTVO. STE POMIŠLJALI TUDI VI?

Nekatere bolj premišljujejo, nekaterim se kar zgodi, sama sem bila nekje vmes. Toda življenje je eno samo, želela sem si to izkušnjo in oba z možem Aljošo sva se pri tem ujela. In družina je res čudovita. Hči Sofia je stara tri leta in najini skupni popoldnevi so tisti čarobni trenutki, ki me napolnijo z energijo, ki jo potrebujem za številne večere na odru. Ta iskrena, emocionalna izkušnja mi je spremenila pogled na življenje in tudi na teater. Morda znam sedaj bolje izkoristiti oder, več stvari si dovolim, o določenih stvareh pa ne razmišljam več.